

Editor: Călin Vlasie

Redactor: Ioan Es. Pop

Tehnoredactare: Gabriela Chircea

Coperta colecției: Ionuț Broștianu

Prepress: ART CREATIV

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

VANZANT, IYANLA

**Cum să depășești cele mai dificile momente din viață / Iyanla Vanzant; trad. de
Gabriela Nedelea. - Pitești: Paralela 45, 2011**

ISBN 978-973-47-1329-5

I. Nedelea, Gabriela (trad.)

159.9

Titlul original: *Peace from Broken Pieces: How to Get Through
What You're Going Through*

PEACE FROM BROKEN PIECES

Copyright © 2010 by Iyanla Vanzant

Originally published in 2010 by SmileyBooks

Copyright® Editura Paralela 45, 2011, pentru prezența ediție

Iyanla Vanzant

CUM SĂ DEPĂȘEȘTI CELE MAI DIFICILE MOMENTE DIN VIAȚĂ

*Traducere din limba engleză:
Gabriela Nedelea*

PARALELA 45

DESPRE AUTOR

Iyanla Vanzant este fondator și director executiv al Inner Visions International și al Inner Visions Institute for Spiritual Development. Autoare a treisprezece titluri – printre care și cinci cărți de succes de la *New York Times* și seria de CD-uri *Inner Visions* –, ea este fosta gazdă a emisiunii-serial de televiziune *Iyanla* și corealizatoare a emisiunii diurne *Iyanla* de la NBC, *Un nou început*. Mamă mândră a cinci copii, trăiește acum în Maryland.

CUPRINS

Prolog. Ziua de Crăciun.....	7
Capitolul 1. Aici, acolo – totuna!	17
Capitolul 2. Răniții ambulanți	27
Capitolul 3. Din lac în... put!	41
Capitolul 4. Chior de-un ochi... cu celălalt nu văd.....	67
Capitolul 5. Invazie teritorială.....	83
Capitolul 6. Alcătuirea divină	107
Capitolul 7. Nu-s prizoniera nimănuil!.....	125
Capitolul 8. Minciuna personală	139
Capitolul 9. La limită	165
Capitolul 10. Eu și Mickey Mouse	181
Capitolul 11. Şezi și cugetă.....	201
Capitolul 12. Surori de suflet	227
Capitolul 13. Totul se năruie	249
Capitolul 14. Adevarul și consecințele sale	263
Capitolul 15. În vrie și pe culmi	273
Capitolul 16. Treburi neterminate	281
Capitolul 17. Viață și moarte	293
Capitolul 18. Dincolo de moarte	307
Capitolul 19. Un nou început.....	325
Capitolul 20. Starea de grație.....	337
Epilog.....	345
Despre autor	350

Prolog

ZIUA DE CRĂCIUN

1:00 A.M.

Tocmai ațipisem, când au sosit bunii mei prieteni din New York, Tulani cu soțul ei, Stan, veniți să petrecem împreună Crăciunul acasă la Gemmia. Emoția de a avea oaspeți de sărbători avu darul să-mi risipească oboseala. După truda ultimelor zile alături de Gemmia, aveam nevoie de un pic de mângâiere și sprijin. Soțul meu era tolănit pe canapeaua din camera de zi, îmbrăcat și încălțat. N-aș fi putut spune când sosise, ori pe unde fusese. Era și el la fel de bucuros să-i vadă pe prietenii noștri, alături de care ne simțeam ca-n familie. Tulani, care mă ajutase s-o cresc pe Gemmia, îmi era ca o soră. Nu există alinare mai mare decât să știi că ai prieteni de nădejde care să-ți stea alături la greu.

După țopăielile, pupăturile și îmbrățișările de întâmpinare, urcarăm cu toții în odaia Gemmiei, care între timp slăbise, abia de mai avea 45 de kilograme. Tulani nu a lăsat însă nicio clipă să se vadă că ar fi fost impresionată. Era tare frumos să vezi cum curge dragostea dinspre una spre celaltă. Eu mă țineam lângă Stan, pentru că știam că el mă iubea la fel de mult pe cât o iubea Tulani pe Gemmia. Soțul meu privea și el scena, fără o vorbă. M-a cuprins un val de tristețe la gândul că el nu mă iubea aşa cum o iubea Tulani pe Gemmia, dar când am simțit că mi se

2:20 A.M.

Am depănat îndelung amintiri despre vremurile de odinioară în Brooklyn, despre cine se căsătorise cu cine, cine pe cine părăsise și cine cu cine se adunase acum. Între două moțăielii, Gemmia era vioaie și vorbăreață. Atunci când se trezea, bărbății se retrăgeau discret, în timp ce Tulani mă ajuta să pun și să ridic de pe oliță. Ar fi vrut, fără doar și poate, să folosească toaleta, dar baia era tocmai în celălalt capăt, prea departe de dormitorul Gemmiei pentru starea în care se afla.

Îmi era totul foarte limpede. Ultima săptămână epuizantă mă făcea să-mi simt picioarele ca de plumb. Deși nu-mi crescuse, capul părea să-mi cântăreasă o tonă. Mă strădum din răsputeri să-l țin drept. Nu-mi permiteam să clachez! Dacă cedam eu, ceda și Gemmia, ceea ce era de neconceput! Nu acum. Părea că pierde iar din puteri. Poate îi era foame. Nu, nu voia decât să stea întinsă.

3:40 A.M.

Când m-am trezit, toți ceilalți dormeau. Tulani stătea ghemuită în fotoliul preferat al Gemmiei, cel din fața ferestrei. Soțul ei și al meu erau ghemuiți pe jos, în câte un colț al camerei. Eu stăteam în capul oaselor pe marginea patului, unde, la rându-mi, dormisem ghemuită. Gemmia zăcea îndărățul meu. M-am uitat să văd dacă respiră. *Nu fi proastă! Bineînțeles că respiră!* Doar era Crăciunul. Mi-am promis că va respira toată ziua. Nu știam dacă fiica mea mai mică, Nisa, terminase de împachetat darurile pentru copii, așa că m-am străduit să mă ridic cât mai ușor din

Cum să depășești cele mai dificile momente din viață 9

pat, să n-o trezesc pe Gemmia. Însă nici n-am apucat bine să mă scol în picioare, că m-a și întrebă:

- Unde te duci?
- Să văd dacă au împachetat darurile.
- Bine, a zis. Apoi: Nu pleca.
- Unde să nu plec? Acasă?

Încercam să-mi păstrez cumpătul, însă vorbele ei îmi răsunau în minte ca niște dangăte de clopot, ca niște șuierături.

- Nu plec acasă, iubito, mă duc doar până jos.
- N-a mai spus nimic. Probabil adormise. Apoi am auzit-o sătând slab.

— Nu pleca.

M-am aşezat iar pe pat, cât am putut de ușor. Am așteptat să văd dacă-mi mai spune ceva. N-a mai zis nimic.

6:17 A.M.

Mi-am dat seama că adormisem stând în capul oaselor de-abia când a intrat fiul meu, Damon.

- La ce oră o să despachetezi cadourile?
- Când se trezesc copiii. N-avem mare lucru, că n-am apucat să mă duc la cumpărături.
- Mamă, nu le pasă lor de-asta. Nu-și doresc decât să fie aici și să se facă bine mătușa Gemmia.

Așa era. Însă Crăciunul fusese totdeauna foarte important în familia noastră, nu atât pentru daruri, cât pentru invitați și pentru masă. Era sărbătoarea preferată a Gemmiei, se făcea praf să-i mulțumească pe copii și pe toți ceilalți. Nu închideam un ochi toată noaptea, împachetam la daruri și beam pina colada pură, dorindu-ne să nu fim nevoie să mai și gătim. Anul acesta era cu totul altfel. Mișunau prin casă o cohortă de nepoți și nepoate, de copii de-ai prietenilor, printre care și Niamoja, fiica Gemmiei. Din punctul acesta de vedere, era la fel ca totdeauna. Diferența

consta în faptul că nu eram acasă la mine, ca de obicei. Eram la Gemmia, pentru că nu se putea altfel. Mă forțam să cred că totul și toți aveau să fie bine.

6:30 A.M.

Cu excepția mea, casa încremenise împreună cu toți cei de dinăuntru. Auzeam suspinele slabe ale Gemmei în somn, în contratimp cu sforăitul ușor al soțului meu. Mă hotărâi să cobor, să-mi fac un ibric de cafea și să-mi chem partenera de rugăciune, pentru că numai ea era în stare să înțeleagă viziunea pe care o avusesem cu o seară în urmă. Prietena mea îmi fusese alături pas cu pas în această călătorie și era oricând disponibilă, când venea vorba de aiurelile mele cu Maica Ursoaică. Înțelegea perfect, la modul spiritual, viziunea mea. Discutam de câtva timp, când a intrat soțul meu în bucătărie și-a zis:

— Ar fi mai bine să urci. Se întâmplă ceva.

7:12 A.M.

Gemmia se uita fix, în gol, râzând ca pentru sine.

— Iar o fac.

— Cine? am întrebat eu. Cine ce face?

Întoarse capul spre mine, mijind ochii, ca și cum nu m-ar fi văzut.

— Meditează cu ochii deschiși, a zis ea, surâzând ușor.

Știam că se referea la prietena mea scumpă, care, în ultima lună, îmi fusese alături zi și noapte. Gemmia era acolo. Prietena mea, nu.

— Unde ești, iubito? Gemmia, spune-mi unde ești?

O clipă, păru să asculte.

— Sunt acasă la Damon... aşa cred. Da, e casa lui Damon.

Cum să depășești cele mai dificile momente din viață 11

Nu ștui cum de nu mi s-au muiat genunchii. Am dus mâna la gură, ca să-mi înăbuș un țipăt. O, Doamne, a început călătoria! Se spune că, atunci când faci trecerea de la viață la lumea de dincolo, te duci să-ți iezi rămas-bun de la cei dragi.

M-am uitat în jur și-am văzut că încăperea se umpluse de oameni care se holbau la mine. Așteptau să vadă ce-am de gând să fac. Erau curioși să afle ce ștui. De unde veniseră? Cine i-a lăsat să intre? Toți oamenii mei, paisprezece la număr, își făcuseră apariția în casă, sub nasul meu.

— Dați-mi, vă rog, un telefon.

Voiam să sun pe nașa Gemmiei. Simteam nevoia să stăm de vorbă. Trebuia să vorbească cu Gemmia. Brusc, mă trezii cu un telefon în mână. Când i-am auzit glasul, mi s-au umplut ochii de lacrimi. Am tras aer adânc în piept, încercând să-mi găsesc cuvintele pe care nu voi am să le rostesc. Nu ștui cum, dar a înțeles.

— Mai e printre noi?

Am dat din cap, ca și cum mă putea vedea prin telefon.

— Dă-mi-o să vorbesc cu ea.

Am dus telefonul la urechea Gemmei, refuzând să ud cu lacrimile mele. Din clipa aceea, totul s-a petrecut cu repeziciune; mai mult sau mai puțin.

7:30 A.M.

N-aș putea spune exact când mi-a înțepenit trupul. Nu mi-era frig, însă mă pătrundea o briză răcoroasă. M-am uitat în jur la oamenii aceia, dar nu-mi simteam trupul. Am încercat să mă mișc, picioarele însă nu mă mai ascultau. Am închis ochii, i-am pus Gemmiei mâna pe frunte și am început să mă rog.

După o vreme, am întrebat de fiica sa.

— E jos, cu tatăl ei, a zis Nisa.

Venise s-o ia; urmau să-și petreacă Crăciunul împreună, pentru prima oară fără mama ei. Mi-am adunat puterile și m-am dus în bucătărie. Erau acolo și făceau pâine prăjită.

— Vino, scumpo!

Am întins brațele spre nepoata mea. Avea ochii plini de lacrimi.

— Cred că ești cam speriată, nu? Dădu din cap că da și izbucni în plâns. Da, și eu la fel! Și mie mi-e frică, dragostea mea.

— O să moară mama?

— Nu știu, iubito, dar sper din tot sufletul că nu. Vrei să pleci cu tati, sau vrei să rămâi aici?

Aruncă o privire spre tatăl ei, peste umăr. El îi făcu semn să-mi răspundă.

— Am să plec.

— Chiar vrei să pleci?

Se uită iar la el. *De ce simțea nevoia să-i ceară permisiunea să vorbească cu mine?*

— Da, cam vreau.

— Bine. Uite ce-i, ia mobilul meu și-am să te sun, dacă se-ntâmplă ceva. Pune-l în buzunar și-ji promit că te sun.

Ne-am îmbrățișat, iar eu am dat fuga sus, pe scări.

8:12 A.M.

În camera Gemmiei se strângeau tot mai mulți oameni. Probabil că le dăduse cineva de veste să vină cât mai repede. Aveam impresia că știe toată lumea ceea ce eu refuzam să accept. Nici nu concepeam, era ceva de nerostit, iar ei păreau lămuriri cu toții, în vreme ce eu speram încă, în ciuda evidenței.

Gemmie își tot pierdea cunoștința. Îi vorbeam întruna și, când își revinea, îmi răspundea aşa cum putea. O mângâiam pe creștet cu o mâna, iar în cealaltă țineam telefonul, ca să vorbesc

Cum să depășești cele mai dificile momente din viață 13

cu nașa ei care mă îmbărbăta. Din când în când, duceam aparatul la urechea Gemmiei, să-i asculte și ea glasul blând și mângâietor, care, deși nu-mi plăcea s-o recunosc, părea să-i capteze atenția, aşa cum eu n-o puteam face. Și cum să fi putut? De-abia mă abțineam să nu mă dau cu capul de pereți, să nu-mi sfâșii carnea cu dinții. Într-o încăpere plină de rugăciuni, sub privirile prietenilor și ale rudelor, nu cred să fi fost unul care să înțeleagă prin ce treteam. La drept vorbind, nici eu nu-mi dădeam seama prin ce trec.

Apoi, fără veste, am simțit că începe totul. Din nou briza aceea rece cuprinzându-mă, străbătându-mi trupul. Picioare grele, ciudat, până la glezne, mai jos, ușoare, aproape amortite. Senzația a devenit atât de intensă, încât am fost nevoită să mă aşez pe marginea patului. *O, Doamne, îmi moare copilul! Doamne, ajută-mă! Te rog, ajută-mă!* îmi spuneam în gând, fără să fiu în stare să rostesc cuvintele. Aveam gura încleștată. Ca la un semn, toți cei din încăpere începură să se roage cu glas tare. Cineva a dat drumul la muzică. S-au apropiat, unul câte unul, de pat, aplecându-se și spunându-i Gemiei rugăciuni la ureche. Pe unele le percepea, pe altele, nu. Când a venit rândul meu, obrajii mi s-au umplut de lacrimi. A încercat să zică ceva, dar n-a putut. L-am spus cuiva s-o sune pe nepoata mea, la numărul meu de mobil. Trebuia să vină acasă.

9:30 A.M.

Se lăsase tăcerea. Înhisei, o clipă, ochii și o văzui pe Gemmia puternică și sănătoasă. Stătea tot unde îmi apăruse, cu o seară înainte, în viziunea mea, și unde îl întâlnisem pe Iisus. Era și El acolo. Ea stătea între noi doi. Am vrut să deschid ochii, ca toate acestea să-mi pară mai puțin reale, dar parcă aveam pleoapele lipite.

Apoi n-am mai văzut-o deloc pe Gemmia. În fața mea apără ceva ca o perdea neagră care se unduia. Mă concentrăm asupra perdelei, când am simțit că mă lovește ceva în moalele capului.

Cum aşa ceva? Intuitiv mi-am dat seama că creierul Gemmiei e pe cale să cedeze. Am simțit că-mi amortește tot capul. Totodată, am avut o senzație ciudată jos, în spate. Nu era durere, ci doar o apăsare intensă. La fel de brusc cum a apărut, a și dispărut. Organele ei cedau unul câte unul. O simteam în propriul meu trup. Mureau fărâme, hâlci din mine. Rinichii, ficatul, pancreasul. Parcă-mi curgea noroi prin vene, în timp ce sângele ei încremenea.

Nisa mă anunță că se întorsese nepoata mea. Am întors capul și am văzut-o în pragul ușii de la dormitor, împreună cu tatăl ei. Era îngrozită. Le-am spus amândurora să-și ia la revedere. Ceilalți făcură la fel. Îi mărturisiră iubirea, se rugăram și își luară rămas-bun de la Gemmia, îngerul nostru iubit.

Simteam vag că sunt lângă ea, deși nu-mi prea dădeam seama pe unde-mi zburau gândurile. L-am pipăit trupul pe bâjbâite. Nu se răcise încă. L-am sărutat toată fața, aşa cum făceam când era mică, și l-am spus că o iubesc. Am auzit-o suspinând. Apoi i s-a oprit inima. În clipa aceea am deschis brusc ochii. Gemmia era sprijinită de pernă, în capul oaselor. Capul i se lăsa ușor într-o parte. Nu ștui cine și de unde m-a ridicat. Era ora 10:18 A.M., dimineața de Crăciun.

În dimineața aceea n-a murit doar fiica mea, Gemmia, ci toată stirpea mea. Menajul meu, oricum pe năsălie, s-a stins și el de-a binelea. Misiunea mea creștină, care pusese temelia legăturii mele cu Dumnezeu, cădea și ea sub tăvălugul sorții. Cariera mea, vederile personale, rostul vieții mele aşa cum îl înțelegeam eu, toate s-au curmat brusc. Și, mai mult, atunci când prietena mea cea mai bună, fiica mea mijlocie, și-a dat ultima suflare, a pierit odată cu ea și propria-mi conștiință de sine. Eram

o femeie al cărei carnetel de bal devenise brusc o listă de marșuri funebre, a cărei inimă nu mai era decât un maldăr de cioburi.

Oare, ce face ca o făptură fioroasă, măreată și puternică, precum leul, să se lase intimdată de un om, un bici și un scaun? Leului îl s-a indus să uite cine este.

Capitolul 1

AICI, ACOLO – TOTUNA!

Adesea e greu să identifici momentul exact în care viața tăia se face praf și pulbere. În majoritatea cazurilor, lucrul acesta nu se întâmplă dintr-o dată. Aproape nimeni dintre cei ce trec printr-o asemenea experiență, care au pierdut ce le era mai drag sau ființa în care au crescut, nu-i va spune că a fost vorba de un telefon sau de o scrisoare, ori că au avut brusc o revelație, o iluminare, în urma căreia viața, aşa cum o înțelege fiecare, să se prăbușească. Acum știu că viața mea s-a dezmembrat piesă cu piesă. Încet-încet, ba o experiență, ba o situație, ba un concurs de împrejurări, pas cu pas, până m-am trezit în mijlocul unui morman de promisiuni frânte, de relații făcute tăndări și de visuri risipite. Nu-mi imaginez vreun cotlon unde să mă regăsesc, după ce am trecut de două ori prin aşa ceva.

E dureros și să te uiți la cum se spulberă o viață, darămite să treci prin asta. Si mai devastator e că, pe măsură ce existența începe să se depene zi după zi, crâmpei după crâmpei, nu mai poți face absolut nimic ca să-o oprești. Vezi și știi ce se petrece. Si-ai vrea să te întâmpile orice altceva, numai asta, nu. Înțelegeți, undeva, adânc în suflet, știm cu toții că viețile nu sunt construite ca să se dărâme. Nu asta e menirea lor. Dumnezeu ni le-a dăruit ca ele să crească și să înflorescă. Realitatea e, însă, că viețile se năruie. Si-mi dau seama acum că asta se întâmplă atunci când se cere ca ele să fie refăcute. Viețile se ruinează atunci când temelia pe care sunt construite trebuie refăcută.